

BELEIDSNOTA IRAK

Datum: 03/09/2015

DISCLAIMER

Een landgebonden beleidsnota geeft de grote krijtlijnen weer van de beleidsregels die de commissaris-generaal hanteert bij de beoordeling van de asielaanvragen afkomstig uit een welbepaald land.

Een landgebonden beleidsnota vangt aan met een korte, vereenvoudigde voorstelling van de complexe situatie in een land van herkomst. In die situatieschets worden enkel de asielrelevante aspecten van de situatie in het land toegelicht. Vervolgens wordt een niet-limitatief overzicht gegeven van de risicogroepen in het land van herkomst. Hierbij gaat de aandacht uit naar de risicoprofielen waar het CGVS in haar dagelijkse werking voornamelijk mee in aanraking komt. Verder worden enkel de beleidsthema's besproken die relevant zijn voor het land van oorsprong of waarvoor voor dat land bijzondere beleidsregels gelden. Een landgebonden beleidsnota bevat bijgevolg geen volledige weergave van alle mogelijke problematieken waarmee burgers in hun land van oorsprong geconfronteerd kunnen worden.

Het beleid dat de commissaris-generaal voert, is gestoeld op een grondige analyse van nauwkeurige en actuele informatie over de algemene situatie in het land van oorsprong. Die informatie wordt op professionele manier verzameld uit verschillende objectieve bronnen, waaronder het EASO, het UNHCR, relevante internationale mensenrechtenorganisaties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving in de media. Bij het bepalen van zijn beleid baseert de commissaris-generaal zich derhalve niet alleen op de op deze website gepubliceerde COI Focussen opgesteld door Cedoca, dewelke slechts één aspect van de algemene situatie in het land van herkomst behandelen. Uit het gegeven dat een COI Focus gedateerd zou zijn, kan bijgevolg niet worden afgeleid dat het beleid dat de commissaris-generaal voert niet langer actueel zou zijn.

Een beleidsnota geeft geenszins de complexiteit weer van de beoordeling van een asielaanvraag. Bij het beoordelen van een asielaanvraag houdt de commissaris-generaal immers niet alleen rekening met de feitelijke situatie zoals zij zich voordoet in het land van oorsprong op het ogenblik van zijn beslissing, maar ook met de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de asielzoeker. Elke asielaanvraag wordt individueel onderzocht. Een asielzoeker moet op een voldoende concrete manier aantonen dat hij een gegronde vrees voor vervolging of een persoonlijk risico op ernstige schade loopt. Hij kan dus niet louter verwijzen naar de algemene omstandigheden in zijn land, maar moet ook concrete, geloofwaardige en op zijn persoon betrokken feiten aanbrengen.

Een beleidsnota heeft een louter informatieve waarde en wordt enkel ter inlichting en volledig vrijblijvend gepubliceerd. Er kunnen geen rechten van welke aard dan ook ontleend worden aan de inhoud van een landgebonden beleidsnota. De er in vervatte gegevens zijn louter van algemene aard en zijn niet aangepast aan de persoonlijke of specifieke omstandigheden van een asielzoeker. Een landgebonden beleidsnota kan dan ook niet gebruikt worden als een middel om de asielaanvraag of een beroep tegen de beslissing van de commissaris-generaal te staven.

De in een beleidsnota opgenomen informatie is met de grootste zorgvuldigheid gecontroleerd. Het CGVS spant zich in om de landgebonden beleidsnota's zo goed mogelijk te actualiseren en/of aan te vullen. Ondanks die aandacht is het mogelijk dat de inhoud onvolledig is of onjuistheden bevat. Het CGVS kan daarom niet aansprakelijk gesteld worden voor de directe of indirecte schade die voortvloeit uit de toegang, de consultatie of het gebruik van de informatie opgenomen in een beleidsnota.

Voor een beter begrip van de beleidsthema's die in een landgebonden beleidsnota aan bod kunnen komen, zie de webpagina "Over het CGVS/Beleid".

1. SITUATIESCHETS

Door een toename in geweld- en terreurdaden is de veiligheids- en mensenrechtensituatie in Irak sinds het voorjaar van 2013 verslechterd. In 2014 is de situatie verder geëscaleerd. Naar aanleiding van het grondoffensief dat IS sinds juni 2014 in Irak voert, is de situatie verder geëscaleerd. Dit heeft geleid tot een bloedig intern gewapend conflict. Burgers worden hierbij gevisieerd door de strijdende partijen omwille van etnische, religieuze of politieke redenen. Uit de beschikbare informatie blijkt dat het geweldsniveau, de impact van het terreurgeweld, en de gevolgen van het offensief van IS regionaal erg verschillend zijn. De sterk regionale verschillen typeren de veiligheids- en mensenrechtensituatie in Irak. Concreet betekent dit dat de situatie in het Noord- en Zuid-Irak verschillend is van de situatie in Centraal-Irakese provincies.

2. VERVOLGING IN DE ZIN VAN HET VLUCHTELINGENVERDRAG

Een groot aantal risicogroepen kan worden onderscheiden in Irak. Naargelang de situatie waarin hij zich bevindt, moet de asielzoeker kunnen aantonen dat hij tot een bepaalde risicogroep behoort of moet hij bijkomend concrete en individuele feiten van vervolging aanbrengen.

In het algemeen wordt de vluchtelingenstatus toegekend aan de asielzoeker die specifieke of individuele elementen of feiten aantoont. In sommige gevallen wordt de status van vluchteling toegekend omdat men tot een bepaalde groep behoort. In dat geval moet de asielzoeker enkel aannemelijk maken dat hij tot die bevolkingsgroep behoort. Hij moet geen individuele vervolging aantonen.

De commissaris-generaal kent in beginsel de vluchtelingenstatus toe, onafhankelijk van de regio van herkomst van de asielzoeker. In bepaalde gevallen is de toekenning van de vluchtelingenstatus afhankelijk van de regio van herkomst van de asielzoeker, omdat de situatie van bepaalde bevolkingsgroepen regionaal kan verschillen. Zo is bijvoorbeeld de situatie van de christenen uit Mosul verschillend van de situatie van de christenen die wonen in het gebied dat formeel onder het bestuur van de Kurdistan Regional Government (KRG) staat.

Hieronder wordt een **niet-limitatief** overzicht gegeven van de risicogroepen in Irak, waarbij de aandacht uit gaat naar de risicoprofielen waar het CGVS in haar dagelijkse werking voornamelijk mee in aanraking komt.

- religieuze en etnische minderheden, zoals christenen, jezidi, bahai, joden; Assyriërs, Armeniërs, Turkmene, Palestijnen, Shabakken;
- personen die een hoge of leidinggevende functie hadden in het voormalige regime van Saddam Hoessein;
- personen die geassocieerd worden met de buitenlandse aanwezigheid in het land;
- (ex-)militairen;
- politieagenten;
- aanhangers, sympathisanten of leden van politieke partijen;
- alleenstaande vrouwen;
- personen die eerder geweld vrezden;
- personen die er activiteiten op nahouden die niet binnen de geloofsovertuiging van extremistische groeperingen passen;
- journalisten of personen werkzaam in de media;
- mensenrechtenactivisten;
- ngo-medewerkers;
- personen die vervolging riskeren omwille van hun seksuele geaardheid;
- ...

De commissaris-generaal past het principe van een intern vestigingsalternatief slechts uitzonderlijk toe. Dit principe is enkel van toepassing wanneer op een concrete wijze kan worden aangetoond dat de asielzoeker over een reëel verblijfsalternatief beschikt.

3. SUBSIDIAIRE BESCHERMING

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het geweldsniveau, de impact van het terreurgeweld, en de gevolgen van het offensief van IS regionaal erg verschillend zijn. Deze sterk regionale verschillen typeren het conflict in Irak. Om die reden houdt het CGVS bij het beoordelen van de nood aan bescherming niet alleen rekening met de actuele situatie in Irak, maar ook met de veiligheidssituatie in het gebied van waar de asielzoeker van afkomstig is.

De commissaris-generaal is van oordeel dat er sprake is van een uitzonderlijke situatie in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de vreemdelingenwet in:

- de Centraal-Iraakse provincies Nineveh, Salah- al Din, Diyala, Anbar en Kirkuk;
- de Zuid-Iraakse provincie Babil.

Voor personen afkomstig uit Bagdad en de omliggende districten wordt op er op dit ogenblik onderzocht of het nog langer verantwoord is om per definitie een status van subsidiaire bescherming toe te kennen. In afwachting van de resultaten van dit onderzoek heeft de commissaris-generaal beslist tot een beslissingsstop voor personen afkomstig uit die regio.

Iraakse asielzoekers kunnen zich in bepaalde omstandigheden onttrekken aan de bedreiging van hun leven of persoon als gevolg van de veiligheidssituatie in voornoemde provincies door zich buiten hun geboortestreek of regio van herkomst te vestigen. Het principe van een intern vestigingsalternatief wordt slechts uitzonderlijk toegepast, en met name enkel wanneer er op een concrete wijze kan worden aangetoond dat de asielzoeker over een reëel verblijfsalternatief beschikt.

De commissaris-generaal is van oordeel dat er geen sprake is van een uitzonderlijke situatie in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de vreemdelingenwet in:

- de vier noordelijke provincies Dohuk, Erbil, Suleymaniyah en Halabja;
- de zuidelijke provincies Najaf, Kerbala, Basra, Wassit, Qadisiya, Thi-Qar, Missan en al-Muthanna

Het CGVS volgt de situatie in Irak voortdurend op. Bij het beoordelen van de nood aan subsidiaire bescherming houdt de commissaris-generaal steeds rekening met de feitelijke situatie in Irak zoals deze bestaat op het ogenblik van zijn beslissing.

4. UITSLUITING

Het CGVS zal steeds onderzoeken of personen verbonden met het voormalige regime van Saddam Hoessein, of personen die lid zijn geweest van de Iraakse veiligheidsdiensten of milities (bv. IS) onder artikel 1F van de Vluchtelingenconventie vallen.

Als er ernstige redenen bestaan om te veronderstellen dat de asielzoeker rechtstreeks betrokken was bij oorlogsmisdaden en misdrijven tegen de menselijkheid, dan wel in een leidinggevende functie hiervoor verantwoordelijk kan gesteld worden, zal hij uitgesloten worden van de Vluchtelingenconventie en de status van subsidiaire bescherming.